

handling. Hvad derimod angaaer Spørgsmaalet om, hvorvidt Soldophyret paa forskjellige Steder har vilst Bedkommende, som havde Creaturer at udføre, den Billighed at attestere for de Creature, som stode paa Stald, og udraspe Brændmærket paa Hornene, eller ikke, saa har Regjeringen ikke fundet sig foranlediget til deri at indblande sig eller give nogen Instrux i saa Henseende.

Bregendahl: Det blev af den ærede Rigsdagsgesand her lige overfor mig (Grundtvig) før yttret, at, naar man talte om Sold, Consumtion og Lotteri, skulde man lade al Tale om Dyd være borte. Jeg giver ham Ret i den Sætning i Almindelighed, men jeg troer dog den kan taale en vis Modification; thi man maa holde sig vel for Die, at en Anordning om Soldforholdene kan virke paa Borgernes moralske Tilstand, og jeg troer derfor, at det er en Pligt for Regjeringen i høieste Maade at holde sig vel for Die, at den ved at ordne et Forhold, som det her omhandlede, ikke træffer Foranstaltninger af en saadan Beskaffenhed, at den derved leder Borgerne til Noget, som den anseer for Urigtigt, og om hvilke Foranstaltninger vedkommende Minister ikke undveer sig for bag efter at sige, at han har ladet Veien staae aaben for Misligheder, og har ladet det beroe paa Vedkommende selv, om de vilde benytte de trufulde Foranstaltninger til, som Ministeren har sagt, vel ikke at eludere, men til at omgaae Loven. Jeg bemærker i Parenthes: jeg veed ikke, hvad Forskjel der er paa at eludere og omgaae en Lov. Grundtvig: „eludere“ er Latin og „omgaae“ er dansk. Jeg troer, at der derfor var den største Anledning for den ærede Minister, som nu endelig selv har villet bringe denne Sag under Discussion, at han, da han udstedte Forordningen af 5te September d. A., havde gjort det Samme i denne Sag, som han har gjort i Loven om Soldforfjellens Dphævelse, nemlig ved et Circulaire at instruere vedkommende Betjente. Den ærede Minister yttrede nys, at han ikke vidste, om vedkommende locale Soldembedsmænd have villet attestere, at consumtionspligtige Gjenstande vare tilstede hos vedkommende Indvaanere i Kjøbstæderne og derpaa have udbetalt Udsøfelses-

godtgjørelse uden at Udsøfelsen virkelig foregik, men at det var Noget, som maatte være overladt til deres Conduite.

Jeg troer vistnok, at den ærede Finantsminister maa kjende sine, underordnede Soldembedsmænd saameget, at de ikke paa nogen Maade turde driste sig til at udbetale Consumtionsgodtgjørelse for blot at have seet, at Kreaturerne eller Hornqvæget var tilstede i Stalden, naar dette ikke virkelig blev udført. Jeg troer, at Sagen har en anden Beskaffenhed. Hvad den Soldgodtgjørelse, som er indrømmet Handlende, angaaer, da havde man i saa Henseende Erfaring navnlig fra 1847, thi da Beskættelse af affillige stempelplichtige Manufacturvarer var indført i 1847, og der var et vist Lidstrum, inden hvilket det efter Loven traadte i Kraft, da viste det sig, at de Kjøbstæder, som vare beliggende under saadanne locale Forhold, at Udsøfelse til Udlandet ikke var dem meget besværlig, men at den var let for dem, at de benyttede sig af Anordningerne om Godtgjørelse for Udsøfelse, men at de derimod bleve ubenyttede i Kjøbstæder, som ikke havde en sliig Beliggenhed. Jeg troer, at Soldvæsenets Regnskaber for det Aar vil vise, at der i Juni eller Juli Maaned 1847 har fundet en større end sædvanlig Soldgodtgjørelse Sted i de Kjøbstæder, som vare saaledes beliggende, at det var let for de Handlende at udføre Varer til Udlandet, eller at lade Varer udfarere til Udlandet, og at der derimod ikke har fundet en saadan extraordinair Udgift i Soldgodtgjørelse Sted i de Kjøbstæder, som ikke vare saaledes beliggende. Nu har man fundet det ubilligt, at Kjøbstædernes Beliggenhed skulde indvirke derpaa; jeg finder, at det er et meget humant Hensyn, som der er taget. Jeg har intet at udsætte paa det, som Soldvæsenet der har gjort gjældende, naar det kun istedetfor at komme i en ministeriel Beskjendtgjørelse var blevet optaget i selve den foreløbige Lov, men naar man har erhvervet en saadan Erfaring, saa veed jeg ikke, hvorfor ikke denne Erfaring skulde anvendes ogsaa i det mindste med Hensyn til stempelplichtige og consumtionspligtige Gjenstande eller saadanne consumtionspligtige Gjenstande, som ere forsynede med det fornødne Mærke til Beviis for, at Afgiften deraf i sin Tid er